

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 1926
ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA 19.03.2012
Completul constituit din:
PREȘEDINTE - MIRELA MONICA CIOBOTARU
GREFIER – CRISTIAN ISTRATE

Pe rol soluționarea acțiunii în contencios administrativ și fiscal promovată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul CUCU STELU, având ca obiect constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică din data de 12.03.2012, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acel termen de judecată, care face parte integrantă din prezenta sentință, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de astăzi, 19.03.2012, când în aceeași compunere a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin **acțiunea** înregistrată pe rolul acestei instanțe sub numărul de mai sus la data de 22.12.2011, reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității a solicitat în contradictoriu cu pârâtul Cucu Stelu să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că pârâtul ocupă funcția de membru al Consiliului local al comunei Vela, jud. Dolj, iar potrivit art. 3 lit. g coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, CNSAS verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al Securității, persoanele care candidează, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b - h.

Reclamantul a arătat că așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/I/1140/23.05.2011 pârâtul a fost recrutat în anul 1989 pe linia Problemei persoane fără antecedente politice sau penale, pentru supravegherea informativă a navetiștilor și cunoașterea stării de spirit a locuitorilor din comuna Vela, jud. Dolj. A semnat angajament, atribuindu-i-se numele conspirativ „Mihnea”.

Ceea ce l-a recomandat pe pârât ca pretabil pentru recrutare a fost faptul că în contactele anterioare cu organele de Securitate a prezentat „unele aspecte de interes pentru organele de securitate. Faptul că a prezentat, din proprie inițiativă, verbal, unele aspecte de interes, cât și atașamentul său față de organele M.I., constituie garanții asupra loialității și colaborării sincere cu organele de securitate”.

În concluzie, s-a solicitat a se aprecia asupra calității de colaborator al Securității în ce îl privește pe pârât, subliniind că art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 descrie sub aceeași denumire generică 3 posibilități de relație benevolă cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ anumite condiții, respectiv: (1) informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și (2) informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Cu privire la prima condiție, a arătat reclamantul că are în vedere nota olografă furnizată de pârât la data de 21.07.1989 sub numele conspirativ „Mihnea” și identificată în dosarul fond informativ nr. I 260712 (cotă CNSAS) deschis asupra unui tehnician veterinar din comuna Vela, jud. Dolj, despre care afirmă următoarele: „are rude în străinătate, în orient, fiind

vizitat de către acestea. Sub imperiul acestora, face comparație între traiul de la noi, față de cel din orient, afirmând faptul că se duce o viață mai bună și se duce mai bine în orient. Se observă că acesta nu se achită de sarcinile de serviciu, prin faptul că nu-și dă interesul de a aplica tratamentul la timp, astfel că, în cursul acestui an, 1989, s-au produs foarte multe mortalități”.

Comparațiile dintre condițiile de trai din România comunistă și cele din alte țări au constituit pentru organele de Securitate motiv de deschidere a unor dosare de urmărire informativă. Este cunoscut faptul că propaganda oficială a partidului pune accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celorlalte forme de organizare politică. Este de notorietate că în perioada comunistă era interzis orice comentariu legat de condițiile vitrege de viață. În consecință, comentarii de natura celor semnalate de către pârât se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. De altfel, motivul pentru care persoana semnalată a intrat în atenția organelor de Securitate era tocmai acela că sub influența rudelor stabilite ilegal în străinătate făcea comentarii tendențioase privind modul de viață din RSR, precum și pentru faptul că audia și colporta știrile postului de radio „Europa Liberă”.

În raport de aceste argumente, conchide reclamantul că prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator este asigurată.

Referitor la cea de-a doua condiție, reclamantul a arătat că și aceasta este asigurată întrucât nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și prin urmare a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispoziții ale OUG nr. 24/2008 coroborate cu prevederi din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 112 din Codul de Procedură Civilă.

În dovedirea acțiunii, reclamantul a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri, depunând în acest sens acte la data de 27.02.2012.

Prin **întâmpinare** formulată la data de 20.02.2012 pârâtul Cucu Stelu a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În apărare pârâtul a arătat că din anul 1982 este angajat ca paznic de vânătoare în cadrul Asociației Județene a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi Dolj, calitate în care a avut dese întâlniri cu organele de miliție locale privind protecția fondului de vânătoare. În acest context a relatat pârâtul o împrejurare de la finele anului 1988 în care numitul [REDACTAT], căpitan în cadrul Inspectoratului Județean Dolj, în prezența plutonierului [REDACTAT] i-a precizat pârâtului că în calitatea sa de paznic de vânătoare ar trebui să aibă o colaborare mai strânsă cu organele statului, implicit cu organele de miliție având în vedere că eliberarea și avizarea permiselor de portarmă depind de organele de miliție. Mai târziu, în luna ianuarie sau februarie 1989, același căpitan [REDACTAT] i-a prezentat o listă cu 5 persoane, locuitori ai comunei, întrebându-l dacă îi cunoaște, cu privire la aceste persoane solicitându-i-se pârâtului să furnizeze date și informații. Arată pârâtul că acest document apare în nota de constatare ca fiind nota sa de relații cu privire la acele persoane, lucru ce nu este adevărat. La solicitarea ulterioară din partea aceleiași persoane cu privire la noutăți în legătură cu ce s-a discutat, pârâtul a arătat că nu are, dar a promis că va fi mai activ pe viitor, tot la acel moment fiind și nevoit să semneze un angajament de confidențialitate, act ce era deja scris, pârâtul doar semnându-l. Ulterior, frecvent era chemat de șeful postului de miliție care îi solicita relații despre cele 5 persoane, pârâtul spunând câte ceva despre fiecare, dar numai lucruri normale și fără nicio tendință. Mai târziu, la cerere, a furnizat despre tehnicianul veterinar al comunei [REDACTAT], că nu a făcut tratamentul la timp la animalele din sectorul zootehnician și despre inginerul șef al CAP [REDACTAT], ce știa toată lumea și anume că vrea să se transfere la un alt loc de muncă, respectiv Serele Ișalnița.

Cu privire la documentele pe care se sprijină acțiunea, pârâtul a arătat că nu este deus decât un act și anume nota de constatare nr. DI/I/1140 din 23.05.2011 întocmită de Direcția Investigații din cadrul CNSAS din care rezultă că pârâtul ar fi prezentat note informative despre diverse persoane din comună. În realitate, pârâtul era întrebat despre persoanele indicate inițial de ofițerul de securitate, răspunsul pârâtului era consemnat fie de

acesta, fie de șeful de post și transmis mai departe sub formă de notă informativă. Doar astfel se explică faptul că majoritatea notelor au fost înregistrate pe un alt dosar ce poartă alt număr decât cel atribuit pârâtului. De asemenea, mai toate aceste note nu au fost datate și nici semnate de pârât, ci doar se presupune că ar fi fost întocmite de pârât. Se presupune că aceste necorelări se datorează neglijenței plutonierului de la postul de miliție Vela „care deseori a inversat dosarul meu cu al altora (exemplu: sursa Faur Mihai)”. Numai analizând grafia acestor note s-ar ajunge la concluzia că acestea ar fi produse de pârât, lucru care nu este adevărat.

În sfârșit, a mai arătat pârâtul că niciuna dintre condițiile prev. de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 nu este îndeplinită în cazul său întrucât:

- prin informațiile date și maniera în care au fost formulate nu au fost denunțate activități sau atitudini potrivnice regimului comunist „tehnicianul veterinar nu a făcut tratamentul corespunzător animalelor din sectorul zootehnic” sau că „inginerul șef al CAP Vela se va transfera la alt loc de muncă” nu pot fi considerate ca activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist;

- informațiile date nu au fost de natură să îngreuească drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Pârâtul nu a prezentat un punct de vedere și în raport de înscrisurile comunicate la termenul de judecată din 27.02.2012, procedura de citare fiind legal îndeplinită cu acesta pentru data de 12.03.2012 (f. 50).

În cauză a fost încuviințată și administrată proba cu înscrisuri ca fiind concludentă și utilă, potrivit art. 167 C.pr.civ.

Analizând actele dosarului, instanța apreciază acțiunea ca fiind întemeiată, urmând a o admite astfel cum a fost formulată, pentru următoarele considerente:

Dispozițiile art. 2 lit. b) ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, definesc noțiunea de colaborator al Securității ca fiind „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngreuierea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”. Totodată, conform tezei finale a aceluiași text de lege „Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor”.

Din înscrisurile existente la dosar, reiese că pârâtul Cucu Stelu a furnizat informații Securității, iar acestea se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În raport de aceste împrejurări, instanța apreciază îndeplinită prima condiție impusă de dispozițiile art. 2 lit. b) din OUG 24/2008.

Astfel, cum corect subliniază reclamantul, instanța constată că pârâtul a fost recrutat în anul 1989 pe linia Problemei persoane fără antecedente politice sau penale, pentru supravegherea informativă a navetiștilor și cunoașterea stării de spirit a locuitorilor din comuna Vela, jud. Dolj (f. 25, 31-33, 36, 37), sens în care a și semnat un angajament, atribuindu-i-se numele conspirativ „Mihnea” (f. 26-27).

Reține instanța din actele de la dosar că ceea ce l-a recomandat pe pârât ca pretabil pentru recrutare a fost faptul că în contactele anterioare cu organele de Securitate a prezentat „unele aspecte de interes pentru organele de securitate. Faptul că a prezentat, din proprie inițiativă, verbal, unele aspecte de interes, cât și atașamentul său față de organele M.I., constituie garanții asupra loialității și colaborării sincere cu organele de securitate” (f. 32).

Totodată, instanța are în vedere nota olografă furnizată de pârât la data de 21.07.1989 sub numele conspirativ „Mihnea” și identificată în dosarul fond informativ nr. I 260712 (cotă CNSAS) deschis asupra unui tehnician veterinar din comuna Vela, jud. Dolj, despre care pârâtul afirmă următoarele: „are rude în străinătate, în orient, fiind vizitat de către acestea. Sub imperiul acestora, face comparație între traiul de la noi, față de cel din orient, afirmând faptul că se duce o viață mai bună și se duce mai bine în orient. Se observă că acesta nu se achită de sarcinile de serviciu, prin faptul că nu-și dă interesul de a aplica tratamentul la timp, astfel că, în cursul acestui an, 1989, s-au produs foarte multe mortalități” (f. 47).

Reținând aceste aspecte, necontestate de pârât, reiese în mod evident că prin activitățile desfășurate, pârâtul a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale

persoanelor, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată, prejudiciind grav statutul persoanelor urmărite.

În consecință, instanța reține că și a doua condiție prevăzută de dispozițiile art. 2 lit. b) din OUG 24/2008 este îndeplinită în sensul că prin informațiile furnizate organelor Securității, pârâtul a adus atingere dreptului la viață privată, astfel cum era consacrat de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, precum și dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzute de art. 28 din Constituția României din 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Susținerile pârâtului formulate în întâmpinare în sensul respingerii acțiunii întrucât se solicită instanței a constata calitatea de colaborator al Securității pentru informații precum nerealizarea la timp a tratamentului la animalele din sectorul zootehnician de către tehnicianul veterinar al comunei ori precum intenția inginerului șef al CAP Vela de a se transfera la alt loc de muncă respectiv la Serele Ișalnița nu pot fi primite față de situația de fapt mai sus reținută în baza înscrisurilor anexate de reclamant acțiunii (f. 47).

Așa cum corect a arătat reclamantul, pârâtul a relatat despre comparații făcute între condițiile de trai din România și cele din alte state, subliniindu-se condițiile grele de viață din țara noastră, iar aceasta în contextul în care astfel de comparații au constituit pentru Securitate întotdeauna un motiv pentru deschiderea de dosare de urmărire informativă. Totodată, corect subliniază reclamantul că propaganda oficială a partidului pune accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celorlalte forme de organizare politică, fiind de notorietate că în perioada comunistă era interzis orice comentariu legat de condițiile vitrege de viață.

În consecință, comentarii de natura celor semnalate de către pârât se referă cu siguranță la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, acesta fiind motivul pentru care persoana semnalată a intrat în atenția organelor de Securitate și anume că sub influența rudelor stabilite ilegal în străinătate făcea comentarii tendențioase privind modul de viață din RSR, precum și pentru faptul că audia și colporta știrile postului de radio „Europa Liberă”.

În raport de acest din urmă aspect nu pot fi reținute nici susținerile pârâtului că informațiile pe care le-a furnizat nu au fost de natură să îngreșească drepturile și libertățile fundamentale ale omului iar că cei față de care s-a solicitat furnizarea de informații „nu au pățit nimic în acest sens, nimeni și niciodată nu i-a întrebat nimic”. Totodată, mai trebuie spus că nu prezintă relevanță împrejurarea invocată de pârât, dacă furnizarea de informații a și avut sau nu în concret consecințe, repercusiuni asupra persoanelor în privința cărora au fost furnizate informații, fiind necesar și suficient ca respectivele informații să vizeze îngreșirea de drepturi sau libertăți fundamentale. Cu alte cuvinte, ceea ce este esențială în speță este latura subiectivă, respectiv caracterul conștient și reprezentarea pentru pârât că semnalarea de anumite împrejurări, aspecte, informații putea antrena anumite urmări. Or, pârâtul nu putea să nu conștientizeze aceste aspecte, de altfel nici nu a invocat o astfel de împrejurare.

În ce privește susținerea pârâtului că a semnat un angajament deja redactat, aceasta este lipsită de relevanță atât timp cât în baza acestuia a furnizat organelor Securității informații referitoare la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist prin aceasta vizând îngreșirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, dar și atât timp cât conținutul actului a fost însușit de către pârât prin semnarea lui, dată fiind semnificația deosebită și efectele juridice ale semnăturii personal executate.

Pe de altă parte, date fiind asemănările între acest înscris și nota informativă deopotrivă atribuită pârâtului și semnată cu numele de Mihnea (f. 47), act în privința căruia nu s-a contestat nici scrierea și nici semnătura, se poate prezuma că ambele acte au fost redactate de către pârât.

În ce privește susținerea pârâtului că acțiunea se sprijină numai pe nota de constatare nr. DI/I/1140 din 23.05.2011, aceasta nu poate fi primită față de înscrisurile depuse de reclamant la dosar la data de 27.02.2012 și comunicate pârâtului, fiind personal primite de către destinatar (f. 50).

Tot sub acest aspect mai invocă pârâtul că nu a semnat multe dintre notele ce i-au fost atribuite, presupunându-se că ar fi întocmite de către pârât. Instanța constată însă că atât timp cât la dosar sunt note informative, referate, rapoarte sau orice alte asemenea înscrisuri atribuite pârâtului în sensul că sunt redactate și/sau semnate în numele pârâtului, există o prezumție simplă că respectivele acte au și fost efectiv redactate și/sau semnate și deci că emană de la cine se afirmă că emană. Pârâtului ca și persoană care contestă veridicitatea acestor relații îi revine sarcina probei și anume să dovedească în condițiile și prin mijloacele prevăzute de lege că nu îi aparțin scrisul și/sau semnătura. Or, astfel de dovezi nu s-au propus în cauză.

În ce privește erorile, necorelările datorate neglijenței plutonierului de la Postul de miliție Vela care „deseori a inversat dosarul meu cu al altora (exemplu: sursa Faur Mihai)”, acestea sunt lipsite de relevanță față de situația de fapt invocată de reclamant, pentru care acesta solicită a se constata calitatea de colaborator a pârâtului și care rezultă din înscrisurile depuse la dosar. Totodată, așa cum se menționează și în nota de constatare (f. 17), grafia documentului corespunde cu cea a materialelor redactate și semnate de Cucu Stelu în nume propriu sau sub numele conspirativ „Mihnea” (Angajament, Notă de relații, Note informative, R 222351, titular CUCU STELU, f. 2-6).

De altfel, așa cum s-a arătat mai sus, observă instanța că pârâtul nu a prezentat un punct de vedere și în raport de actele în baza cărora reclamantul a solicitat constatarea calității de colaborator în privința pârâtului, atitudine procesuală ce poate fi asimilată unei recunoașteri tacite, dar neîndoielnice în privința pretențiilor reclamantului.

În raport de aceste aspecte, instanța constată că măsurile întreprinse de pârât, așa cum au fost mai sus descrise și cum rezultă din actele depuse la dosar, au avut ca scop în esență, de a depista poziția ostilă/atitudinea dușmănoasă a celor urmăriți față de politica partidului și statului, a conducerii acestora, față de regimul comunist, vădind interesul pentru opiniile celor vizați relativ la aspectele menționate, pentru anturajul acestora, pentru opiniile și opțiunile religioase ale acestora.

Acest interes, pus în practică prin măsurile dispuse, coroborat cu urmările pe care le antrena împotriva celor vizați probează un mecanism specific de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celor urmăriți și o grevare a dreptului la viață privată, a exercitării libertății de exprimare, de opinie și de conștiință, a libertății religioase, adică exact a acelor libertăți care conturează personalitatea unui om, care dau măsura demnității acestuia, grevare care – în raport de sistemul de valori al fiecăruia dintre cei vizați – poate echivala cu o suprimare efectivă a acestor libertăți.

Toate aceste acțiuni ale pârâtului vizând urmărirea îndeaproape a întregii vieți a unor persoane dar și opiniile acestora constituie activități prin care s-au suprimat/îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, și anume: *dreptul la viață privată*, precum și *dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor*.

Așa cum reiese din toate documentele anexate, activitatea pârâtului se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv dreptul la viață privată, iar prin aceasta încălcându-se concomitent, și dreptul fundamental la libertatea de opinie și de exprimare, dreptul la libertatea de conștiință și religie, acțiunile pârâtului fiind grave și constituind acte de poliție politică în accepțiunea legii, adică vizează „instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Pentru aceste considerente, fiind îndeplinite toate condițiile legale evocate anterior, instanța apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite în temeiul art. 11 rap. la art. 2 lit. a din OUG 24/2008.

În consecință, va constata calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

Pentru aceste motive,

ÎN NUMELE LEGII HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea formulată de **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București, Str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **CUCU STELU** cu domiciliul în comuna Vela, Jud. Dolj.

Constată calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului Cucu Stelu.
Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 19.03.2012.

PREȘEDINTE
Mirela Monica Ciobotaru

CONFIRM CU ORIGINALUL
GREFIER
Cristian Istrate

10